

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
9 kr. többszöri hirdetésnél
7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilt-tér petit sora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertelen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“ és a „Kanizsai járási, községi és körjegyzők egyletének“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Városi háztartásunk.

Alább közöljük főbb tételeiben városunk 1897-ik évi költségvetési előirányzatát, melyet a képviselőtestület a legközelebbi rendes ülésén vesz tárgyalás alá.

Tüzetesen átvizsgáltuk annak összes tételeit; összehasonlítottuk az 1896. év költségvetésével s ez irányu eljárásunkból kifolyólag a tanács által egybeállított s a városi pénzügyi bizottság részéről minden változtatás nélkül elfogadott előirányzatot realinak mondhatjuk, mint ahol mind a bevételi, mind a kiadási tételek a valóságnak megfelelő összegben vannak felvéve úgy, hogy e költségvetés keretében a városi tanács a folyó kiadásokat képes lesz fedezni.

Igaz, hogy ez a realis költségvetés 85⁷/₁₀% pótlékunkba fog kerülni s ez a százalék egy hamar még kevesbedni sem fog, hanem ellenkezőleg nőni fog; mivel a tanügyi kiadások rovatában az állami főgymnasium céljaira az 1897-ik évi költségvetésbe felvett 2,187 frt 50 kros tétel öt év alatt fokozatosan 5.000 forintra fog emelkedni, tehát ezen a címen költségvetésünkben még 2812 frt 50 kr. növekedés lesz, ami az 51 ezer forintot tevő összes egyenes adónknál a pótlékot 5¹/₂%-kal fogja emelni.

Más uton ugyanis, mint pótlék emeléssel, a mostani viszonyok mellett e költségvetés nem fedezhetjük; mert a jelenlegi költségvetés tételeinek tüzetes átvizsgálása arról győz meg bennünket, hogy a bevételi tételeket nem emelhetjük, a kiadási tételeket pedig nem csökkenthetjük az egyensúly megzavarása nélkül. Új jövődelmi forrást pedig bajjal teremthetünk.

Itt az ideje ily körülmények között komolyan gondolkodni kölcsönünk convertálásáról.

Ezt a conversiót nem úgy képzeljük jelen esetben, hogy esetleg olcsóbb százalék mellett nagyobb összeget kapnánk kölcsön s ezzel a pesti magyar kereskedelmi banknál levő tarto-

zásunkat nemcsak egészen lefizethetnők, hanem még maradna is pénzünk.

Köztudomású, hogy két évvel ezelőtt úgy Bécsben, mint Budapesten a városi képviselőtestület két tekintélyes tagja utján tettünk e részben kísérletet, mely azonban eredményre nem vezetett.

Mi jelen esetben a conversió alatt kölcsönünknek magánál, a hitelező pesti magyar kereskedelmi banknál, semmi nehézségbe sem ütköző oly irányú átváltóztatását értjük, hogy fizetnők a jövőben is a 655,000 forint tartozásunknak megfelelő 5¹/₂%-os évi annuitást, a 36,025 forintot azzal, hogy p. o. a 655,000 forintos tartozásunk törlesztését megkezdendők 1897-ik évben s ettől az évtől kezdve 50 év alatt törlesztenők le, minek következtében a már ez ideig a 655,000 forintos kölcsönből letörlesztett pénzüsszeget a banktól megkapnók s ezzel az összeggel helyre pótolhatnók az iskolai alapokat; befizethetnők a kisdodovai alapot, amit a kisdodova építésére fordítottunk, de mely összegnek kell fizetnünk most az évi kamatját, amellyel évenként 1/2%-ot kell a tőke törlesztésére is fizetnünk; nem kellene a várost terhelő asphal munkálatok költségeit részlettörlesztéssel fedeznünk, hanem a munkálatok után járó egész összeget képesek lennénk egyszerre lefizetni.

Ezen az uton reméljük mi városi háztartásunknak oly irányu rendezését, hogy községi pótlékunk nem növekednék, hanem ellenkezőleg inkább kevesbednék. Már pedig — tekintettel a város lakóssága legnagyobb részének szomorú anyagi viszonyaira, — itt az ideje, hogy a város élén álló férfiak komolyan foglalkozzanak a városi adózási terhek lehető csökkentésével; mert különben a lakosság — a községi és megyei pótlékok együttevve meghaladván az egyenes adó mennyiséget — a kétszeres adó teher alatt előbb-utóbb. leroskad

A keszthelyi ünnepnapok.

— Szept. 5. 6. 7. 8-án. —

Magyarország első főpapja, *Vasary Kólos* bíboros hercegprímás, eljött szülővárosába, földie közé Keszthelyre, hová őt a gondtalan gyermekkorának legszebb emlékei fűzik, a hol az „édes jó szülőke“ hamvai pihennek.

Legutoljára 1891. év június havában volt Keszthelyen, mint pannonhalmi főpát. Azóta 5 év telt el s nem volt hozzá szerencsénk, ámbár sokszor mondogatta nála tisztelő földieinek, hogy „elmegek Keszthelyre, de csak akkor, ha fundamentumot is vihettek.“ Nemes jótékony-ságának ezt a széles alapját letette a mult év december havában és attól fogva már határozottabb alakot nyert azon előszeretettel ápolta terve, hogy eljön szülővárosába, mely *bíboros hercegprímást* eddig még nem tisztelhetett falai között.

Magasra lobbant fel szívünkben az örömtűz, midőn Keszthelynek nagy szülőjét, a szegényeknek jólétét, szeptember 5-én a hálás szívek kitörő lelkesedésével és rajongó szeretetével fogadhattuk és üdvözölhattuk. Verőfényes szép nap volt az! Már a kora reggeli órákban zászlódszobában uszott a város. 9 órakor 24 tagból álló banderium és a notabilitások 40 kocsin vonultak ki a „Kilátó hegy“-ig a B.-Füredről jövő hercegprímás elé, ki 11 órakor érkezett oda. Nagy István városbíró üdvözölte néhány szóval a kegyes főpásztort, mire ő rövid köszönettel fejezte ki érzelmeit. A városba 3/4 12 órakor érkezett a primás kíséretével s a közönség a diszkaputól a grófi kastélyig lelkes éljenzéssel üdvözölte a szeretve tisztelt főpásztort, ki jóságos mosolylyal és kézmozdulatokkal fejezte ki köszönetét. A hercegprímás dr. Kohl titkárával gr. Festetics Tassiló palotájában szállott meg.

Keszthely illuszris vendége szeptember 5-én délután dr. Kohl titkár kíséretében a szt. Miklósról címzett temetőbe hajtatott s ott szülei: *Vasary Ferenc* és *Bajnok Terezia* sírját kereste fel. Onnan visszajöve, meglátogatta az apaca zárdát, dr. Burány György főgymnasiumi igazgatót, a premontrei társházat, dr. Dunst Ferenc apát-plebánost s másokat.

Vasárnap, szeptember 6-án, d. e. a tisztelő küldött-ségek hódolatát fogadta a hercegprímás és pedig először is 10 órakor a helybeli főgymnasium tanári karát, melyet dr. Kuncz Adolt prépost vezetett. Keszthely város képviselőtestülete, a helybeli kir. hivatalok, intézetek és egyletek küldöttsége, mely 60 tagból állott, 11 órakor foglalt helyet a nagy fogadó teremben. A hercegprímás bíbor talárban jelent meg földie előtt, kik riadó éljennel fogadták.

A „Zalamegye“ tárcája.

Fény a sötétben.

Haloványon is szép, leányos arcát oda fektette parányi kis kezeibe s azután könnyes szemével nézte hosszasan az előtte ülő fiatal embert, aki éppen arról beszélt neki, hogy csupa bolondság az egész élet, mely szakadatlan láncolata a hazugságoknak.

— Nekem is kijutott belőle a részem, asszonyom. Pedig higgye el, valaha valamikor én is tudtam szeretni s talán tudnék ma is, ha . . .

A leányos arcú szép asszony felkapta a fejét s egyik kezével tagadólag intett.

— Maga — rossz ember!

— Igaza van asszonyom, csakugyan rossz vagyok. Ugy veszem az életet, amint van, s igyekszem leszakítani minden órának a virágát.

— Hanem a töviseket ott hagyja a száron, s enged, hogy a ki utánna nyúl, érezze annak szuró fájdalmait.

— Nekem is a lelkemig hatoltak a tövisek, ma is szenvedek még!

— Szenved? . . .

— Jöjjön, tegye ide kezét a szívemre s hallgassa meg annak lázas, kínos dobogását. Egy rég eltemetett világ romjait hordom én magammal s az a mosoly, az a jó kedv, mely néha arcomon verődik vissza, mind csak hazugság, gyáva tettetés, virág a siron, melynek ha van is színe, hiányzik illata.

— Tehát az is hazugság?

— Minden asszonyom, de a szenvedésem, az igaz. — Hanem a szavai, a beszéde, az elhangzott igéretetek, a sóhajta rebegett eskü, az ugye e bár, mind csak mese, üres és hiu szemfényvesztés, a mivel áltatja a lelkét s az örületbe kerget másokat?

A fiatal ember óvatosan nyúl a szőke asszony kezei után s megcsókolja a rózsás körmeiket.

— És az igaz, hogy szeretlek egyedül téged, a lemondás tébolyító fájdalmával, reménytelenül, örökösön kínzó gyötrellemmel. A megtestesült átok és kárhozat reám nézve ez a szerelem, hanem azért nem tudlak kitépni a szívemből; megyek és futok utánad a rajongók fanatizmusával s imádkozom hozzád. Velem vagy ébren, elfoglaltságom közepette, rólad álmodom éjjel, magányos éjszakákon; a te szőke, szép, hullámos haju fejedet látom csendes óráimban s nem akarom hinni, hogy mindez csak fantom, játéka a lázas képzeletnek. Szeretlek és nem veszem észre az irt, mely mi köztünk táng, mely örökre elválaszt egymástól! . . .

Elhallgatott és leborulva összeesőkölte a síró asszony reszkető kezeit.

És a szobában is valami mély bántó csend honolt. A selymes függönyök felfogták a tavaszi napnak az ablakon áttörő sugarait, melyeknek megtört fénye vöröses színt kölcsönzött a butoroknak. A kalitba zárt madár sem énekel, álmos fejcséskjét oda rejtette szárnya alá s a rostélyzat egyik sarkában csendesen szendergett.

A fiatal asszony zokogott.

Csillogó könnyecskéi végig gürdültek bánatos arcán; azonban azokon keresztül is lehetett látni azt a mély, szenvedélyes tüzet, mely szemciben égett.

Mikor pedig megszóialt, észrevehető volt hangján a bús rezgés, a fájdalom, mely lelkéből fakadt.

— Azután mondja, miért jön hozzám, ha még a remény is kihalt szívéből? Gyönyörködik szenvedésemben, örömet okoz magának, ha sirni, kétségbeesni lát?

— A szeretet, a szívem hoz ide! . . . Mindent elveszítettem, a mi más embernek kedves, de azt a hitet, hogy valaha még az enyém leszel, egészen és osztatlanul, megőriztem, rendületlenül, ezt még nem tudta kioltni a keblemből senki és soha!

— S ha én azt mondanám, hogy a hitemben is csalódsz?

— Volna erőd, bátorságod, érzéketlenséged hozzá?

— Te mondatd, hogy lépünk rá e lemondás utára, feledjük el egymást.

— És én mondtam azt is, hogy szeretlek, hogy imádkozom hozzád!

A leányosan szép asszony elkezdett mosolyogni s valami derűs, meleg pirosság ömlött el halovány vonásain. A kezeivel, a tekintetével pedig oda kényszerítette picike lábaihoz az ifjut, a kihez csintalankodva szólt:

— Nos halljuk azt az imát! A térdeplő ember fejét egész alázatosan a szép asszony ölébe hajtotta s kezeit annak dereka körül összekulcsolvá, elfogult hangon rebegé:

— Szeretlek és hiszek az örök üdvösségben! . . .

Az „amen“-t azután együtt mondták el csókban, forró ölelésben, míg az áldást az álmából fölriadt, kiterjesztett szárnyú kis madár adta rájuk dalban, édes csicsérgésben.

A csókról.

Dóczynek a csókról költői definíciója van, de nem szabatos. A csók lényegét és válfajait még eddigelé szabatosan nem definálták. A csók az ajk adományá: az ajkat a tette az érzelmek túlradása viszi. Nemesak jobb érzelmek indítják csókra az embert. Judás Krisztust csókkal áruelta el.

A história nem állapította meg, hogy Ádám és Éva csókolóztak-e, de valószínű.

Hogy azonban Cleopatra, Lais, Venus, Diana csókolóztak, az több, mint valószínű, mert még ma is mondják: Apolló csókja adott ihletet nekik.

Világos tehát, hogy a csók régóta szerepel. Nevet-ségesnek találja mindenki, hogy a csók a legkívánatosabb nyalánság legyen mindenki előtt. Ha gyönyör nem lenne a csókban, okvetlen kiment volna a divatból. Véleményem szerint a csóknak gyönyöre abból fakad, hogy a ki azt adja, annak is — jól esik. De ize is van a csókoknak. Így van savanyú, keserű, hideg és több efféle csók.

Melyik azonban a legédesebb csók? Ez iránt sem lehet senkinek sem kételye, kétségkívül a tiltott csók. Minden, a mi tiltott, a legédesebb, a legjobb szokott lenni“ ezt írhatta Éva anyának az ő hátrahagyott memo-

A küldöttség szónoka *Lénárd Ernő* volt, ki oly szívhez szóló gyönyörű beszéddel üdvözölte a primást, hogy az üdvözölt főpásztor zokogva könnyezett. Az éljenzés lecsillapulta után a biboros hercegprimás kijelenté, hogy mindig hálásan gondol szülővárosára, melynek nemcsak szép vidékét, tavát, hegyeit, rónáit, hanem főleg lakóit szívvel szereti. Végül így fejezte be beszédét: „Igaz, önzetlen és tiszta és a szeretet, melyet magammal hoztam, kérem, viszonozzák azt!” — Ezután a küldöttség minden egyes tagjával hosszabban beszélgetett a hercegprimás. Scheiner Henriket, volt iskolatársát, megölelte; Buchberger Gusztáv pékmesternek pedig azt mondta, hogy a „kis ablaknál” sokszor vásárolt zsemlyét; Nagy István városbíróval pedig tudatta, hogy 100,000 koronás milleniumi alapítványát magával hozta s a városi hatóság kezébe óhajtja letenni. Azután még egyszer elbucuzott a hercegprimás s éljenzésektől kisérve, vissza vonult termeibe.

Vármegyénk főispánja, dr. gróf Jankovich László ömeltóság, szeptember 6-án 3/4 12 órakor vasuton érkezett Keszthelyre az ünnepekre. A pályaudvaron Takách főbíró fogadta és üdvözölte; azután a város végén felállított díszkapun át a városházára hajtottak, a hol a képviselőtestület, hatóságok, testületek és egyesületek vezetői éljenzéssel fogadták a főispánt. Stieder Lajos v. ügyész üdvözölőbeszédére a főispán meleg köszönetet mondott a fogadtatásért, mely után Nagy városbíró egyenkint bemutatatta a jelenvőket.

Hétfőn, szept. 7-én, a hercegprimás Öminentiája délelőtt meglátogatta dr. Kuncz Adolf esornai prépost ő méltóságát s aztán vele megnézte a főgymnasium új épületét, tantermeit, szertárait; a tornaterembez érve, az abban egybegyűlt főgymnasiumi ifjuság üdvözölő dallal fogadta a kegyes főpásztort. Itt dr. Burány Gergely igazgató üdvözölte, mely után a hercegprimás szép buzdítóbeszédet intézett az ifjusághoz, nem hagyván említés nélkül, hogy ő is Keszthelyen kezdé tanulmányait, itt tanulta meg Istent, királyt, hazát, szülőföldet, jótékonyt, könyörületeséget stb. szeretni. „Tanuljanak Önök is, kedves ifjak! úgy az Isten áldása lesz rajtok!” Ezzel bucsut vett a tanári kar minden egyes tagjától s a „Hymnus” dallamaitól kisérve eltávozott s bement a restaurált templomba, mely nagyon kellemesen lepte meg ő eminentiáját. Ez idő alatt dr. Kohl titkár a városházán járt és átadta Nagy István városbíró kezébe a hercegprimás 100,000 koronás alapítványát és az erről szóló alapító levelet.

Ugyanazonnap u. n. 5 órakor érkezett Keszthelyről Sümegről jöve a megyés püspök; báró Hornig Károly ő méltósága, Csirke Iván vezetése alatt lovas bandérium és fényes fogatokon fogadó küldöttség ment a püspök elé. A megyei főpásztort a Dobogónál Stieder Lajos v. ügyész üdvözölte, ki válaszában örömet fejezte ki, hogy részt vehet a hercegprimás látogatása alkalmával végmenendő templomszentelési ünnepélyen. A grófi kastély előtt nagy közönség és a tanulóiifjuság várta a püspököt és lelkesen megjelente, ki a diadalkapu alatt elhajtatta, a grófi kastélyba szállt.

Hétfőn este Keszthely város közönségének a biboros hercegprimás iránt táplált hódoló és benső tisztelete jeléül fényes kivilágítás volt. A főutcán végig színes lampionokkal volt két oldalt megrakva, az ablakokból is bőven sugárzott ki az örömtűz. Több helyt díszes transzparantok is voltak, nevezetesen: a városház erkélyén a következő transzparant: „Biboros főpap! Városunk szülöttje! Földied imája kíséri lépteidet!” A főgymnasium erkélyén: „Aidott, ki az Ur nevében jó!” Az apátplebános lakásán következő feliratú transzparant volt: „Hozta Isten! Védje Isten! Szentegyházunk nemes főpásztorait!” Igen szép volt a régi takarékpénztár transzparantja, melyen a hercegprimás életnagyságu mellképe volt festve biboros öltözékben s alatta a következő felirat: „Éljen Vaszary Kolos, Magyarország bibornok hercegprimása, városunk nagy fia és jótévedője!” Az utcák mindenfelé

árjaiban. A vőlegényi és menyasszonyi csókok is igen értékesek és vigan cuppannak, kivált ha függelékül dús hozomány ígérkezik.

A csókról eddig legtöbbet az angolok irtak, holott az ember azt hihetné, hogy e számító, rideg nemzet többire becsteli a bízsteket, mint a szellemi nyalánkságot. *Sidney, Wirth, Burns, Byron, Temyson* igen szépen ábrándoztak a csókról.

Sidney azt mondja: „A csók a lelket a lélekkel köti össze, természetes unton a szerelem kötelekeivel. Burns „a szelid érzelmek nedves pecsétjének, az ifju érzelmek legkedvesebb kötelekének nevezi a csókot.

A dús képzelmű Byron elragadó varázst helyez a szerelem első csókjába.

Hogy houol benne varázs, az tagadhatatlan, mert különben nem mélnánánk picit piros ajkakraól.

A keresztény vallásban is nagy szerepet játszik a csók, sőt diplomaciai közvetítő is volt már, mert tudjuk, hogy Buckingham herceg két csókkal szerezte meg magának Mária királynét.

Mátyás király csókja történelmi hirt vivott ki. A „normafa” e csók emléke.

Hát a francia császárok I. Ferencetől XVI. Lajosig hány millió frankot pazaroltak el csókokért, ki tudná megmondani.

Mig a képzelem fáradhatatlan szárnyakon csapkod s mig az erő, ifjuság érzelm szikrákat gyűjt a kebelben, a csók igen értékes és beces. A szülői csók sohasem veszt értékéből, a baráti csók ingadozik, mint a börzei árfolyam.

Az emberi csókhöz hasonló a galambok és gerlék csókja. Hihetőleg mi is tölük tanultuk. Hiszen a szent írás szerint ezeket a kedves állatokat úgy is hamarabb alkotta meg a Teremtő, mint a mindent majmoló embert. Ha ez igaz, akkor jó dolgot tanultak el. Egy kellő idejében adott csók világmozgató eseményeket létesített, vagy oszlatott el.

Az ember hihetőleg nem is tudna ellenni csók nélkül.

Csók István.

tömve voltak közönséggel, mindenki a hercegprimásról tudott valami szépet, kellemeset mondani. Az ünnepi hangulatot emelte a zenekarok szebbnél-szebb zenéje.

Kisasszony ünnepén, szeptember 8-án, szentelte fel Vaszary Kolos, biboros hercegprimás, a keszthelyi góth templomot, mely szépségben és történelmi emlékekben egyaránt kiváló.

A pontifikáló főpap érkezése 8 óra volt jelezve; ezt megelőzőleg a közönség, a fényes díszruhás vármegyeyi küldöttséggel és élén dr. gr. Jankovich László főispánnal, a templom előtt helyezkedett el. Majd megérkezett br. Hornig Károly püspök, gr. Festetics Tassiló diszmagyarban s aztán jött remek díszfogaton a hercegprimás, ki a templomban felöltvén egyházi ornátusát, megkezdé a felszentelést. A primásnak segédkeztek: báró Hornig K. püspök, Bita Dezső apát, Komlósy és Palotay kanonokok, Ujváry és Balaton apátok, Ley esperes stb. A primás a főoltárt, a püspök a mellékoltárakat és a templom belsejét szentelte fel. Ezután Ruschek Antal gyórnádorvári esperes plebános szép egyházi beszédet tartott. A szónoklat után a hercegprimás kis misét mondott, melynek végeztével áldást adott, majd felszentelte a helybeli kath. legényegylet zászlóját, melynél gr. Festetics Tassilóné, szül. Hamilton Mária kir. hercegnő szerepelt, mint zászlóanya. A megáldás és felszentelés után a zászlónyélbe az első szegyet a primás verte be, azután a grófné, gróf és gyermekei, a püspök vertek szegeket. Mindez 11 óráig tartott, ekkor a hercegprimás levetette misemondó ruháját, nyustrémes talárját öltötte magára s a papságtól és a notabilitásoktól kisérve, a közönség tiszteletteljes üdvözlés közben harangzugas között a grófi palotába hajtott. — Ezután a templomban a nagymise következett, melyet a püspök celebrált.

Mise után a klerns tisztelgett a primásnál, utánna Zalavármegye törvényhatósági bizottságának küldöttsége a főispán vezetése alatt.

Délután 2 órakor az „Amazon” szállodában 300 terítékű díszebéd volt, melyen dr. Kuncz A. prépost a királyt köszöntötte fel, dr. gr. Jankovich László főispán a hercegprimást élteite, úgy szintén Lénárd Ernő is; szóltak még dr. Burány G., dr. Ruzsicska Kálmán, dr. Bita Dezső, dr. Dunst F., Csértán Károly, Komlósy kanonok, stb.

Délután 4 órakor a templomtéren folytatták a szeg beveréseket a kath. legényegylet zászlójába. Este 7 órakor gr. Festetics Tassiló a hercegprimás tiszteletére fényes ebédet adott, melyre számos notabilitás volt hivatalos.

A biboros hercegprimás szeptember 9-én reggel 6 órakor gyorsvonaton Budapestre utazott. A pályaudvaron a hercegprimás szíves bucsut vett gr. Festetics Tassilótól, br. Hornig püspöktől, dr. gróf Jankovich Lászlótól, Csértán Károly alispántól, dr. Dunst apáttól, dr. Burány G. igazgatótól és az egész városi képviselőtestülettől, tanintézetek vezetői, s az összes megjelentektől. — Ugyan azon vonaton utazott el Keszthelyről br. Hornig püspök is Budapestre.

Elmultak a szép napok! Ezek a napok igazi virág vasárnapjai voltak Keszthely városának! Virág borítsa Vaszary Kolos biboros hercegprimás minden lányomát, így tiszteljük mi a béke igaz nagy apostolát!

A „Dunántúli Közművelődési Egyesület” közgyűlése.

A „Dunántúli Közművelődési Egyesület” — a köz művelődési egyesületek ünnepi kongresszusának bevezetése képpen — f. hó 7-én tartotta millenári közgyűlését *Szell Kálmán* elnök elnöklété alatt, élénk érdeklődés mellett.

Az ülést *Szell Kálmán*, az egyesületnek alapításától fogva elnöke, akinek köszönheti tulajdonképpen az egyesület felvirágoztatását, nyitotta meg. Megnyitó beszédében megköszönte a tagok megjelenését s azután rövid visszapiantást vetett a lefolyt évre. Az egyesület ez idő szerint még nem hívatkozhatik nagy eredményekre és fényes sikerre; mert még mindig a kezdet nehézségeivel kell küzdenie és anyagi eszközei nagyon korlátoltak. A milleniumi év nem volt kedvező az egyesület működésére; mindenki a fővárosba törekedett s így a vidéken sikeres kulturális mozgalmat nem lehetett indítani. Táp lálja azonban a remény, hogy a közel jövőben sikerülend az egyesület érdekében nagyobb érdeklődést kelteni.

Az éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó után *Porzsol Kálmán*, az egyesület fáradhatlan buzgalmu titkára, olvasta fel gondall egybeállított, terjedelmes évi jelentését.

A jelentés bevezetése képpen foglalkozik a köz művelődési egyesületeknek szükségességéről, a módozatokról, melyekkel ezeket, a hazafiasság szempontjából oly nagy fontosságú egyesületeket támogatnunk kell, hogy az általuk kitűzött magasabb célokat megvalósíthassák; majd fejtegeti az egyesületek vezetését, szól azok működésének irányáról. Áttér azután magának, a D. K. E.-nek, eddigi működésére, előre jelezve, hogy nagy eredményeket pénzlörzés hiányában ez ideig nem mutathat fel.

Az egyesület elnökségének s igazgató választmányának — nagyobb hagyományok és adományok hiányában — az volt a fő törekvése, hogy a későbbi felvirágozásnak alapjait jól lerakja, az egyesület oly módon szervezesse s oly módon vezesse, hogy az egyesület működése se a tagok között, sem kifelé, semmiféle visszavonást, semmiféle politikai, nemzeti és felekezeti viszályt föl ne keltsen, továbbá a gyűjtött vagyon s a tagok járuléka a leg-takarékosabban kezeltsék s oly móoon helyeztessék el, hogy ne csak a tőke soha veszélyben ne forogjon, hanem annak kamatoztatása is biztosítva legyen. Végül a fő törekvés az volt, hogy ha bár egyelőre kevesebb intézményt állíthat is föl az egyesület, azok legalább oly módon létesítenessék, hogy fennmaradásuk örök időkre biztosítassék. Aránylag kevés kisedővodát állított fel a D. K. E., de mindegyik óvodája e nembem mintaintézet, felszerelése kifogástalan, óvónői kivétel nélkül kitünően működnek.

Az igazgatóválasztmány törekvése mint a óvodái mellett — az olvasó pénzen s gyakran ingyen könyvek-

ből összetakolt népkönyvtárak helyett, melyek teljesen eltevesztik hatásukat, amennyiben a népet az olvasástól elriasztják — vándor könyvtárak felállítására, melylyel hazánkban új irányzatot szabott.

A D. K. E. általános közművelődési egyesület kíván lenni s nem akar lenni sem kizárólagos népnevelési egyesület, kizárólag magyarosító egyesület; működését tehát a nép körén túl is terjeszti s a közművelődést nemcsak a nép körében kívánja terjeszteni, valamint működését nem szorítja kizárólag a nemzetiség lakta vidékre.

Arra a nagy célra, mely az egyesület megalakulására a lökést megadta: a Dunántúlról történő kivándorlás megakadályozására, keveset tehetett eddig az egyesület; a titkári iroda a baj diagnosizálásának megállapíthatása végett évek óta gyűjti a közigazgatási hivatalok útján a kivándorlás adatait.

Az egyesület anyagi eszközei a kivándorlás megakadályozása tekintetében teljesen jelentéktelenek levén, az egyesület ez irányban meg sem kísérelte az actiót s inkább csak közvetett módon hatott a kivándorlás megakadályozására, mely célra igen eredményesnek mutatkozott a Dunántúl két vidékén, nevezetesen a Balaton vidékén és Vasmegegyében a nyaraló helyek felkarolása s különösen Balaton vidékén a phylloxera által pusztított szőlős gazdák számára rendkívül növekedő földméli forrást nyújtott a nyaraló közönségnek nagy mértékben való odaözönlése, miben a D. K. E.-nek jelentékeny része van. Ugyanis az egyesület által években keresztül kiadott ismertető füzetet tíz husz ezer példányban szétosztattván, évenként százával és ezrelével növelte a nyaraló családok számát a Balaton vidékén.

A Balatoni szőlőtelepítés mellett a kivándorlás megakadályozására szolgált a Dunántúlon több gyárnak felállítására, amelyek a D. K. E. egyes előkelő tagjainak köszönhetik létesítésüket.

A magyar nyelv terjesztése érdekében a kisedővodák és könyvtárak felállítására a D. K. E. a magyar nyelv tanulásában előmenetelt tett tanulóknak ösztöndíjat vagy jutalomdíjat adott, a magyar nyelv tanításában magukat kitüntettet tanítókat megjutalmazta, továbbá hazafiasság szellemben irt népies iratokat ingyen osztatott ki a nép között.

A tag- és pénzgyűjtés a lefolyt évben szép eredményt járt, amennyiben az alapító és örökös tagok a törzsvagyonra 7.159 frt 77 krt fizettek, míg a pártoló és rendes tagok befizetése az adományokkal és kamatjövödelemmel együtt 4.180 frt 54 krt tett ki. Az egyesület vagyonra 1895. végén 71.371 frt 89 kr. Nagy munkával elért kis eredmény ez, — mondja záradékul a titkári jelentés — de csüggednünk nem szabad s türelemmel kell várunk, amig a nemzet lelkesedése és pártfogása nagyobb mértékben megnyilatkozik.

A lelkes éljenzéssel fogadott titkári jelentés után dr. Fekete Ignác főpénztárnok terjesztette elő a múlt évi vagyon kimutatást, valamint a zárszámadást.

A közgyűlés a jelentést és zárszámadást tudomásul vevén, az igazgató választmányának a felmentvényt megadta.

Ezután *Porzsol Kálmán* főtitkár előterjesztette a jövő évi költségvetési előirányzatot, mely szerint az egyesületi óvadók segélyezésére, a magyar nyelv terjesztésében magukat kitüntettet tanítókat jutalmazására, a magyar nyelv elsajátításában kitűnt tanulókat díjazására, a házi ipar fejlesztésére, nép- és vándorkönyvtárak létesítésére az egyesület 6.400 frtot fog fordítani.

Apponyi Albert gróf indítványára elhatározották, hogy a D. K. E. a többi kulturegyesülettel együtt folyamodik a kormányhoz a postamentesség kiterjesztése végett, hogy az egyesületek kezelési költségei ily módon is kevesíthetők legyenek.

Mangold Gusztáv, a Balatonfüredi Közművelődési főegyesület titkára, a vidéki főegyesületek segélyezéséről kért gondoskodást az előirányzatban. Felszólalására az elnök és főtitkár megjegyezték, hogy az igazgatóválasztmányának a költségvetés tervezete szerint jogában áll a szükséghez képest az egyes vidéki főegyesületeket támogatni.

Fábinyi Teofil v. b. t. tanácsos meleg szavakban emlékezett meg az elnöknek, *Szell Kálmán*nak, kiváló érdemeiről, akinek neve fényt, munkássága sikert biztosított az egyesületnek. Felkérte a közgyűlés nevében az elnöki tisztségnek továbbra való viselésére.

A jelenvőket lelkes óvációban részesítették a D. K. E. népszerű s közszeretetten álló elnökét, aki megköszönte a bizalmat s másodelnöknek ajánlotta újból megválasztani *Pallavicini Ede* ögrófot és *Rákosi Jenőt*, akik az egyesület vezetésében fáradhatlan buzgalommal segédkeztek neki. *Szell Kálmán* indítványára *Pallavicini Ede* ögrófot és *Rákosi Jenőt* másodelnöknek megválasztották, valamint újból az igazgatóság összes tagjait.

Mire a közgyűlés az elnök éltetésével véget ért.

Városunk 1897. évi költségvetése.

Városunk 1897-ik évi költségvetési előirányzatát, melyet a városi tanács egybeállított s a városi pénzügyi bizottság változatlanul elfogadott s elfogadás végett ajánl a városi képviselőtestületnek, következőkben ismertetjük.

Bevételek.

A.) *Rendes bevételek.* Pénzmaradvány 1895. december 31-én 12 frt 20³/₄ kr., telepedési díjakból 48 frt 72 kr., marhalevelek kiadása és átírása után 595 frt 05 kr., adóvégrehajtásból 1.095 frt 84 kr., szemétkihordási díjakból 80 frt, fizetési izekből 1 frt 70 kr., ehadó- és védjegyek eladásából 111 frt 09 kr., összesen 1.931 frt 40 kr. *Elemi iskolai bevételek:* a város által kezelt iskolai alapok évi kamatai 1.960 frt 36 kr., női kézimunka tanfolyamánál tandíj 68 frt 16 kr., összesen 1.128 frt 52 kr. *Iparos tanonciskolai bevételek:* tandíjakból 395 frt, iparengedély díjakból 50 frt, államszegélyből 300 frt, iparkihágási bírságokból 123 frt — 869 frt. *Kisedővodái jövödelmek:* tandíjakból 429 frt 75 kr., óvodai alapítóke kamata 600 frt 28 kr. — 1030 frt 03 kr. *A rendes bevételek összege 3.027 frt 55 kr.*

Helyi megyei és vegyes hírek.

Ministeri köszönet. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Nagy Kanizsán 1894. január 7-én *Sümeji Kálmán* által rendezett ünnep rendező bizottságának a tanügyi előmozdítására szánt adományért elismerését és köszönetét fejezte ki.

A megyei közigazgatási bizottság szeptember havi ülését — tekintettel a folyó hó 8-ára esett ünnepre — kivételesen f. hó 12-én tartotta dr. gróf Jankovich László főispán ömeltóságának elnöke alatt. A gyűlés lefolyásáról szóló közleményünket — az idő rövidsége miatt — csak lapunk jövő számában hozhatjuk.

Képviselőtestületi ülés. Nagy-Kanizsa város képviselőtestülete Vécsey Zsigmond polgármester elnöke alatt folyó hó 5-én közgyűlést tartott, amelyen a városi fogvasztási és végkielégítési bizottság Vécsey Zsigmond elnöke alatt Plihal Ferenc és Gutmann Vilmos képviselők által álló előkészítő bizottság küldetett ki. — Weisz Henrich pénztárnoknak állásáról való lemondása tudomásul vételet és végkielégítésről szóló kérvénye javaslat tétel végett a nyugdíjválasztmányhoz tételük át. — Fiedl Ernő városi erdőmesternek állásáról való lemondását a képviselőtestület tudomásul vette s az állásnak pályázat útján való betöltésére a helyettesítéssel a megyei erdőgazdálkodás biztatja meg. — Lakások, boltelhelyiségek és lerakó helyre vonatkozó, a tanács által bejelentett bérleti szerződéseket a képviselőtestület jóváhagyta. — A főgymnasiumnál az első parallel osztály felállítására a folyó tanévben is szükségessé válván, az így szükségessé vált tanerőnek kirendelése iránt a városi tanács a kegyes rendűek rendkormányát megkereste, azonban tanerő hiányában a rendkormány a tanács megkeresésének eleget nem tehetvén, a tanács kénytelen volt — a mult tanévi eljárásához képest — a főgymnasium tanári karát megbízni 1250 frt díjazás mellett az első parallel osztály ellátásával. E tárggyal kapcsolatban a képviselőtestület megkeresi a rendkormányt már most az iránt, hogy a jövő tanévben a parallel osztályhoz szükségelt egy tanerő kirendelése iránt annak idején intézkedjék. — A főgymnasiumnál a tandíj szedésére nézve a képviselőtestület határozatilag kimondotta, hogy azt mindenkor egy városi közeg szedje. — Olvasott Zalavármegye törvényhatóságának a városi képviselőtestülethez intézett leirata, mely szerint alap hiányában a törvényhatóság nincs abban a helyzetben, hogy a főgymnasiumot állandó segítséggel részesíthetné. A képviselőtestület ez ügyben a vármegyei törvényhatósági bizottsághoz újabb kérvény intézését elhatározta. — Az építkezési kedv fokozása végett az új épületek pótdómentessége tárgyában hozott képviselőtestületi határozatot hat évre érvényben hagyják. — A Nagy-Kanizsa—Regede felé terelve vett helyi érdekű vasút építéséhez való hozzájárulás tárgyában beadott kérvény tárgyalása, — mivel egy más engedményes szintén bir concessióval s az előreláthatólag ily hozzájárulás tárgyában a városos kérvényt fog intézni — későbbre halasztott. — A képviselőtestület jegyző könyvileg fejezte ki köszönetét a nagy-kanizsai takarékpénztárnak, hogy 50 éves jubileuma alkalmával árvaház létesítésére 5000 forintos alapítványt tett.

A zala-egerszegi közszéki iskolások f. hó 6-án Szigethy Antal iskolaszéki elnök elnöke alatt ülést tartott, amelyen tudomásul vette az elemi iskolánál a tanítóknak az egyes osztályokba való beosztását, az osztályok számára készített heti órarendet, a polgári fiú- és leányiskola részére a tantestület által készített tantárgyfelosztást és heti órábeosztást; a polgári fiú-iskola III. és IV-ik osztályában 24, a polgári leányiskola négy osztályában 53 tanuló részesített tandíjengedélyben; tudomásul vette a miniszter leiratát, amelylyel a polgári fiú-iskola 1893/4. és 1894/5-ik tanévi számadásai felülvizsgáltatván, jóváhagyva visszaküldettek. Az iskolaszék megbizta az elnököt, hogy az iskolalátogatásra nézve az egész iskolai évre a beosztást tegye meg s azt a tagoknak juttassa tudomására. Mivel az ovodai felügyelő bizottság nótáinak mandatumát lejár, az új választást az iskolaszék legközelebbi ülésében fogja teljesíteni. Az iskolaszék a polgári leányiskolai tantestületnek azt az elhatározását, hogy a polgári leányiskola négy osztályát végzett növendékek részére ingyen heti 5—8 órában továbbképző tanfolyamot létesít, örömmel vette tudomásul s a tantestületnek jegyzőkönyvileg fejezte ki elismerését és köszönetét.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: „Gráner Jakabné szül. Weisz Teréz anyja, mint az alulírottak és a számos rokonság nevében mély fájdalommal jeleltük, hogy felejtethetetlen férje Gráner Jakab ur folyó hó 8-án déli 12 órakor, 78 éves korában eszesen elszenderült. Drága halottunkat folyó hó 10-én délelőtt 10 $\frac{1}{2}$ órakor fogjuk a helybeli izr. temetőben örök nyugalomra helyezni. Zala-Egerszeg, 1896. szeptember 8. Gráner Irma férj. Dr. Rozenberg Sándorné, Dr. Gráner Ernő, Gráner Géza, Gráner Béla, gyermekei. Dr. Rozenberg Sándor, Dr. Gráner Ernőné szül. Pick Giza, Gráner Gézáné szül. Sommer Berta. Özv. Boschn Józsefné szül. Gráner Katalin nővére. Béke lengjen hamvai felett! Temetése, amelyen úgy a városi képviselőtestület, mint a zala-egerszegi takarékpénztár részvényszeresek igazgató választmányja testületileg vett részt, nagy részvét mellett ment végbe f. hó 10-én d. e. 10 $\frac{1}{2}$ órakor. A boldogult koporsóját számos, szebbnél szebb koszorúk díszíték; a temetőben Engelmán Izrael helybeli főrabbi megható gyászbeszédet mondott, melyben az elhunyt kiváló nemes tulajdonságait méltatta. — Béke poraira!

Áthelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter *Horánszky Bertalan* számvizsgálót a pénzügyminiszteri számvevősegektől a zala-egerszegi pénzügyigazgatóságához, *Neumayer István* zala-egerszegi pénzügyigazgatósági számvizsgálót a veszprémi pénzügyigazgatóság számvevőosztályához áthelyezte.

Köszönetnyilvánítás. A zala-egerszegi iparos ifjak önképző egylete által f. hó 5-ik és 6-án rendezett műkedvelői színelőadás alkalmával felülfizetni szivesek voltak: tek. Árvay Lajos m. t. főügyész ur 3 frtot, özv. Taby Rozália urnő, Kaszter Sándor és Csádek Károly

B.) **Rendkívüli bevételek.** Megyei székház előtt 2 utcai lápa felgyujtásának vállalatából 100 frt, bérlőkötől állami adó, megyei és községi pótdó térítmenyéből 1794 frt 27 kr, bérlőkötől tűzbiztosítási térítmeny 64 frt 94 kr., tisztai szállásdíjakból 563 frt 11 kr. = 2522 frt 30 *Átmeneti bevételek.* A 4 mezőőr és 1 erdős fizetése megtérítve az egyes érdekelt földbirtokosokra kivetett pótdóából 920 frt. *A rendkívüli bevételek összege 3442 frt 30 kr.*

C.) *A pesti magyar kereskedelmi banktól felvett 655.000 frt kölcsön évi törlesztésének biztosítására lekötött városi jövedelmek: Ingatlanok jövedelme:* szántóföldek hasznóbére 220 frt 37 kr., földadás és legeltetési díjakból 417 frt 87 kr., gyümölcsta csemeték eladásából 35 frt, homokbánya bérből 57 frt, kavicsbánya bérből 200 frt, városház alatti boltok bére 1.122 frt, aggápdálnál egy szoba bére 30 frt, Baross ligeti vendéglő bére 620 frt, szénás pajtabér 160 frt, pénzügyi palota bér 1.950 frt. Bárány szálloda bére 5.260 frt, vágóhídi lakás bére 96 frt, államkincstártól laktanya után 4.253 frt 98 kr., vármegyei kártalaitás a laktanyánál 10.236 frt 02 kr., téglagyár hasznóbére 1.402 frt = 26.060 frt 24 kr. II. *Javadalmakból:* napi és heti vásárdíj szedéséből 6.673 frt 83 $\frac{2}{3}$ kr., vadászati jog 212 frt = 6.885 frt 83 $\frac{2}{3}$ kr. III. *Közigazgatási illetékek:* Termény- és állatmérési díjakból 53 frt 45 kr, piaci gabona mérési díj bérlet 100 frt 50 kr, vágóhídi díjilletékek 1.863 frt 96 kr. = 2.017 frt 90 kr. *A C.) alatti jövedelmek összege 34.963 frt 97 $\frac{1}{4}$ kr.*

Bevételek összesítése: rendes bevételek 4.971 frt 15 $\frac{3}{4}$ kr., rendkívüli bevételek 3.442 frt 30 kr., banknak lekötött objectumok jövedelmei 34.963 frt 97 $\frac{1}{4}$ kr., vagysis a bevételek összege 43.378 frt 43 $\frac{1}{2}$ kr.

Kiadások.

A.) **Rendes kiadások.** Tisztai fizetések és mellék járulékok 14.507 frt 35 kr., szolgaszemélyzet bére és mellékjáruléka 5.735 frt 49 kr. Irodaszerek és fölszerelések 748 frt 77 kr. Fűtés és világítás 296 frt 92 kr. Butorok és eszközök beszerzése 100 frt, utazási költségek és napidíjak 1.624 frt 44 kr. Épületek és ingóságok jó karban tartása 3.198 frt 60 kr. Utcák világítása, járda szégyelkek, tolyókák, utatjárók készítése, aszfaltozások munkálatok után esedékes részlet s a fönmaradó összeg kamata 5.109 frt 49 kr., gazdasági kiadások 80 frt 26 kr. Tanügyi kiadások: a) elemiskola után államkincstárnak 5000 frt, nyugdíjilletmény 347 frt 33 kr., országos tanítói nyugdíjra 360 frt, izr. hit községnek bérilletmény 350 frt, olai iskolabére 100 frt, pecegödörök tisztogatása 80 frt, járásköri gyűlési napidíjakra 129 frt, padlók zsurolása 38 frt 40 kr, iskolai butorokra 150 frt, iskolai épületek jókarban tartása és tűz ellen biztosítás 393 frt 64 kr. = 6.948 frt 37 kr. b) Iparos tanonciskolai kiadások: fizetésekre és vegyesekre 1481 frt 66 kr. c) Ovodára 1.540 frt 83 kr. d) Főgymnasiumra 2.107 frt 50 kr. Szegénytartási kiadások 2.482 frt 70 kr. Vegyesekre 4.976 frt 58 kr. *A rendes kiadások összege 44.788 frt 79 kr. és 6.260 frt 17 kr. (ez utóbbi a földadót nem terheli).*

B.) **Rendkívüli kiadások.** Vegyes kölcsön törlesztése 1.643 frt 02 kr. Átmeneti kiadások (4 mezőőr és egy csősz fizetése) 920 frt, előre nem látható kiadásokra 2000 frt. *Rendkívüli kiadások összege 3.643 frt 02 kr. és 920 frt (mely kizárólag a földadót terheli).*

C.) *A kölcsön után esedékes évi annuitásra 29.315 frt, nyugta és szelvény bélyegei 264 frt = 29.579 frt. *Kiadások összesítése: rendes kiadások 51.038 frt 96 kr., rendkívüli kiadások 4.563 frt 02 kr., bankkölcsön törlesztési összege 29.579 frt vagysis összesen 85.180 frt 98 kr.**

D.) **Tisztán Zala-Egerszeg városát illető jövedelmek,** le kövte a bank tartozások biztosítására: Bárány vendéglő és boltok épület helye, úgy az udvartér 30.000 frt becserkékének 5%-ka 1500 frt, fehéreképi vendéglő bére 980 frt, volt sörház bére 440 frt, országos vásárbér 3.336 frt 91 $\frac{1}{3}$ kr. = 6.256 frt 91 $\frac{1}{3}$ kr. *Erre kiadások:* törlesztés és bélyege 6771 frt, melyből a 6.256 frt 91 $\frac{1}{3}$ kr. bevétel levonván, tisztán Z.-Egerszeg, mint anyaváros, részéről pótdó hiány 514 frt 08 $\frac{2}{3}$ kr.

A 85.180 frt 98 kr. összes kiadásból levonván a 43.377 frt 43 $\frac{1}{2}$ kr. összes bevételt, mutatkozik Z. Egerszeg és Ola külváros által pótdók útján fedezendő hiány 41.803 frt 54 $\frac{1}{2}$ kr, ehhez a tisztán Zala-Egerszeg városát illető fedezendő összeget 514 frt 08 $\frac{2}{3}$ krt hozzáadván, valódi hiány 1897-re 42.317 frt 63 $\frac{1}{6}$ kr.

A Zala-Egerszeget, mint anyaváros és Ola külváros egyaránt érdeklő 41.803 frt 54 $\frac{1}{2}$ kr. hiányból 35.553 frt 37 $\frac{1}{2}$ kr. esik az összes állami egyenes adókra, mely 51.141 frt 24 kr, s így ez tesz 69 $\frac{6}{10}$ %-ot, továbbá 6.250 frt 17 kr. esik a földadót kivéve a többi adónemre. A földadó kivételével a többi állami egyenes adó 41.707 frt 40 kr. s így a 6.250 frt 17 krból erre esik 15 $\frac{0}{10}$ %, végül a tisztán Zala-Egerszeget illető 514 frt 08 $\frac{2}{3}$ krból a városra eső 48.773 frt 87 kr. adóra jut 1 $\frac{1}{10}$ % községi pótdó.

Ugylép előirányoztatik a) Zala-Egerszeg anyavárosra a földadót kivéve az összes egyenes adónemekre 85 $\frac{7}{10}$ % pótdók, a földadónál pedig 70 $\frac{7}{10}$ % pótdók, b) Ola külvárosnál a földadót kivéve a többi egyenes adónemre 84 $\frac{6}{10}$ % pótdók, míg tisztán a földadóra, 69 $\frac{6}{10}$ % pótdók.

Hivatalos-rovat.

Zala Egerszeg rend. tan. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint az 1896/97. évre szóló fejeveradó kivetési lajstrom az 1883. évi XXIII. t. c. 17. § a értelmében a városi adóhivatalnál 8 napon át, vagysis folyó évi szeptember hó 11 től 19-ig bezárólag közszemlére kitéve van, a hol is a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Zala-Egerszegen, 1896. évi szeptember 10-én.

Bottfy Lajos, polgármester.

urak 1—1 forintot, Tikk László ur 50 krt, Filipovits Sándorné 40 krt, Goldfinger János ur 30 krt, N. N. és N. N. 20—20 kr, Portits János ur és N. N. 10—10 krt. — A nemes szívű felülfizetőknék ez uton is hálás köszönetét fejezi ki az egyesület nevében az elnökség.

Biciklisták figyelmébe ajánljuk a városi kapitányi hivatalnak 1636. sz. alatt szerkesztésükhöz intézett következő megkeresését: „Hivatalos tisztelettel kérem becses lapjában közzé tenni, hogy tekintettel arra, hogy a kerékpáron járók alkonyat után a sötétben is hajtának a nélkül, hogy jelzőlámpa vagy csengettyűvel a járó-kelő közönséget figyelmeztetnék, — nehogy a gyalog járó közönség testi épsége veszélyeztetve legyen, felhívom a kerékpározó közönséget, hogy a kerékpár szabályokat minden tekintetben szigoruan betartsák, különösen alkonyat után égő lámpát és csengettyűt alkalmazzanak, mert a bűrdőrséget utasítottam, hogy az olyan kerékpárosokat, kik a szabályokat be nem tartják, megbüntetés végett bejelentsek; az ismeretlenek megállásra és igazolásra felszólítsák; egyuttal pedig felhatalmaztam minden egyes rendőrt, hogy azon kerékpárost, ki felhívására azonnal meg nem áll, karhatalommal is az eszköz és módra való tekintet nélkül a saját maga személye vagy kerékpárának veszélyeztetésével is megállásra bírja. Zala-Egerszeg, 1896. szeptember 5-én. Gaál, rendőrkapitány.

Egyházmegyei hir. Huber Gyula veszprémi egyházmegyei áldozár, az országos hírv dalköltő, Káptalan-Tótból Somogyvárra helyezettét át.

Új pénzintézet vármegyénkben. A nagy-kanizsai gazdasági takarékpénztár részvényszereség — céggel Nagy-Kanizsán új pénzintézetet alapítanak, melynek alapitókje egy millió korona lesz s ezt 2.500 db, 400 korona névértékű részvény kibocsátásával fedezik. Az intézet létesítésén Hertelendy Béla, Koller István és Véssey László, vármegyénk három tekintélyes férja, buzgalkodik s az eszmének úgy a földbirtokosság, mint a kereskedelem és ipar köréből sok és tekintélyes tényező nyertek meg úgy, hogy a terv kerestülvitele biztosnak tekinthető. Az új pénzintézet célja a méltánylandó hiteligenyeket lehetőleg gyorsan és olcsón kielégíteni, emellett a birtokviszonyok telmerülő változásánál a már meglévő terhek arányos és célszerű rendezését közvetíteni és a takarékoság fejlesztése mellett a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem érdekeit a helyi viszonyokkal összhangban istápolni. Az alapitók terve, hogy vármegyénk minden vidéke betolyásos egyénekké legyen képviselve az új pénzintézetben s ezt a tervet annyiban már meg is valósították, hogy a vidék sok tekintélyes és vagyonos egyénisége alapitónak jelentkezett. Az új vállalat tervezete arra vall, hogy szolid és humanus szellemben való működés és a közgazdasági érdekek helyes védelme mellett közelebb hozza egymáshoz a mezőgazdaság és kereskedelem képviselőit.

Jótekonyság. Özevgy Gráner Jakabné urhölgy, a zala-egerszegi nőegyletnek és Chánukaegyletnek alelnöke, a zala-egerszegi nőegyletnek tíz forintot, a zala-egerszegi Chánuka egyletnek tíz forintot volt szives adományozni, mely kegyes adományért az egyesület elnökének távollétében hálás köszönetet mond Rozenberg Janka, a nőegylet pénztárnoka.

Halálozás. *Tóth Kálmán*, a hodosáni állami elemi iskola igazgató tanítója, f. hó 3-án hosszas szenvedés után elhunyt. F. hó 4-én temették el nagy részvét mellett.

Pótló- és javító érettségi vizsgálatok. A z. egerszegi felső kereskedelmi iskolánál az 1896/7. tanévi szeptember havi pótló- és javító érettségi vizsgálatok szóbeli része f. hó 11. és 12-én volt Dischka Győző pécsi kir. főreáliskolai igazgatónak, mint a vallás- és közoktatásügyi miniszterium részéről kiküldött biztosnak, elnöke alatt; a kereskedelemügyi miniszteriumot, mint biztos, dr. Czinder István köz- és váltóügyvéd képviselte, miután Szigethy Antal, a zala-egerszegi ügyvédi kamara elnöke, betegségé miatt akadályozva volt a vizsgálaton való megjelenésben, Pótló érettségire jelentkezett 3, javító érettségire 15, összesen 18 növendék, akik közül a pótló érettségit egy sikerrel letette, kettő egy-egy tantárgyból december hóban teendő pótlóérettségire utasított; a javító vizsgálatra jelentkezett 15 növendék közül 14 érettnék nyilvánított, egy kivételesen egy tantárgyból december hóban teendő pótlóérettségire utasított.

Műkedvelő színelőadás. A zala-egerszegi iparos ifjak önképző egyesülete f. hó 5-én és 6-án a „Korona“ vendéglő nagytermében tartotta — már néhány év óta szokásba vett — műkedvelői színelőadását Szombaton pusztá előadás volt, vasárnap az előadást táncmulatság követte. Színré hozták Szigligeti Edének egyik legsikerültebb népszínművét „A cigány“ t. A színdarab mindnyájunk előtt ismeretes nehéz szerepekből van konstruálva, s ha ennek dacára az iparos ifjak elég erőseknek gondolták magukat a darab előadására, csak dicserétek érdemel vállalkozásuk, s feltétlen elismerést a vezetőik és intézők ügybuzgalma, melylyel a darab színrehozatala és az egyes szerepek betanítása körül eljárak. Az előadás mindkét este, de főleg a második napon — mikorra már a szereplők is jobban megszokták a lámpafényt és a sok szem tekintetét — kifogástalan volt és legalább is olyan nivón állott, hogy az iparos ifjak büszkeséggel emlékezhetnek rá vissza, mint a hogy, nem kétkelünk benne, hogy sokáig él emlékezetükben szereplésüknek talán minden szava. Az egyes szereplők között első helyen kell említenünk Mautner Etel kisasszonyt, aki Rózi néhez, jórésben tragikus szerepét, a dilettantizmus mértékét felülmúló tehetséggel játszotta meg. Balaton Sándor, ki egyuttal a rendező volt, teljes sikerrel alakította Zsiga szerepét. Úgyesen játszottak és szépen énekeltek Unger Antal (Gyuri) és Körmeny Pál (Ferde). Teljes igyekezettel és elég szép eredménnyel töltötték be szerepüket: Kopácsy Mariska k. a. (Rebeka), Horváth Juliska k. a. (Évi); Jády Károly (Várszegi), Janzós Sándor (Kurta), Kocsis József (Márton gazda), Keszli József (Peti) stb. A második előadást követett táncmulatság vidám hangulat mellett a reggeli órákig tartott.

Adomány. A zala-egerszegi kenyéregylet részére Steiner Mária urhölgy (Budapest) és Heinrich Vilmos

ur 5-5 frtot voltak szivesek adományozni, melyért köszönetét fejezi ki az egyesület elnöksége.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Benedek Aladárt* a csáktornyai állami polgári fiu iskolához a XI-ik fizetési osztályba segédtanítónak kinevezte.

Kinevezés. A m. kir. belügyminiszter a z.egerszegi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé *Rédei Alajos* perlaki járási irnokot nevezte ki.

A „Milleniumi kerékpár egyesület Nagy-Kanizsán f. hó 20-án Milleniumi uti versenyt rendez következő műsorral: d. e. 11 órakor a vendégek hivatalos üdvözlése a Polgári Egyület kertben; délben társas ebéd ugyanott; d. u. 2 órakor közös nagy fölvonulás a sörgyárhoz; d. u. 3 órakor a versenyek kezdete. A verseny számai: 1) Nyitányverseny, 2. vendégek versenye, 3. kanizsai díj verseny, 4. milleniumi bajnok verseny, 5. nyeretlenek versenye. Este 7 órakor bevonulás a sörgyárból a városba, virágkorzó, esetleg fáklyaszene. Este 8 órakor díjak kiosztása a Polgári Egyület kertben; koszorúcska.

Kinevezés. A zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság *Lúdványi György* pénzügyigazgatósági díjnokot díjaz iróakezelési gyakoronokká kinevezte.

Öngyilkosság. Dürr Ádám perlaki bádogos mestert a házbellek f. hó 6-án reggel az udvarban levő almafán felakasztva találták. A 48 éves, erőteljes embert a nyomor vitte e lépésre.

Hamisított fekete selyem.

Egészünk el egy mintát a venni szándékozó selyemből és a hamisítás rögtön kiderül. Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csak hamar kialszik, maga után csekély barna hamut hagyván: addig a hamisított selyem (mely zsiros színű szalonnás lesz és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggömbül. Ha valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — **Henneberg G.** (cs. k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhoz szállítva postabér és vámentesen szivesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökhöz való, akár egész végekben levő valódi selyem szövedetiből. Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Nyilt-tér.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazok, a kik a bennünket ért veszteség alkalmából velünk éreztek és fájalmunkat részvétellük nyilvánításával enyhítették, őszinte, meleg köszönetünket.

Gráner Teréz és családja.

Zala Egerszeg, 1896. évi szeptember hó 10 én.

Életbiztosítási üzletszerzők

belföldi előkelő biztosító-társaság által fizetés és jutalék mellett felfogadtnak.

Ajánlatok „Carrière“ jelige alatt a kiadóhivatalhoz címzendők.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

ad. 4817/ktv. 96.

Árverési hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstar végrehajtónak **Molnár Zsigmond** almási lakos végrehajtást szenvedő elleni 310 frt kötelezettség és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, az almási 7. sz. tjkvben Molnár Zsigmond tulajdonánál fölvevő I. 729. és 50. hrszámú ingatlanokra 1200 frtban, 73. hrszámú ingatlanra 278 frtban; az almási 25. sz. tjkvben előbb Molnár Zsigmond, jelenleg ifj. Molnár Zsigmond, Molnár Krisztina, Molnár Ernő, Molnár Gyula, Molnár Rozi tulajdonánál fölvevő ingatlanokra és pedig 64. hrszámú ingatlanra 288 frtban, 67. hrszámú ingatlanra 979 frtban; az almási 26. számú tjkvben korábban Molnár Zsigmond, jelenleg ugyanannak tulajdonánál fölvevő 65. hrszámú ingatlanra 146 frtban ezennel megállapított kikiáltási áron alól is elárverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi szeptember hó 30-ik napján d. e. 10 órakor Almáson a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladattai fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis: 120 forintot, 27 forint 80 krt, 28 forint 80 krt, 97 forint 90 krt, 14 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Kelt Z. Egerszeg, 1896. évi július hó 16 án.

Rutich, kir. trvszéki bíró.

Újszülött gyermekek,

kiket anyjuk vagy egyáltalán nem, vagy csak elégtelenül szoptathat, legtermészetesebb módon nevelhetők fel a

H. Nestlé-féle gyermektápliszttal.

Mintadobozok és leírások, melyekben a készítés módja és a kontinens legtekintélyesebb szakértőinek és gyermekorvosok bizonylati vannak kinyomtatva, kívánatra ingyen küldetnek meg. Fő raktár: F. Berlyák I. Naglergasse 1.

Nestlé Henrich Gyermektápliszte 90 kr.
Nestlé Henrich Kondensált teje 60 kr.

F. Berlyák Bécs, I. Naglergasse 1.

Raktárak minden gyógyszerárban és droguistakereskedésekben. Zala-Egerszegben Kaszter Sándor ur gyógyszerárában.

Dr. Fridinger, az alsó-ausztriai országos lelene intézet igazgatójának, bizonyítványa szerint a Nestlé-féle tápliszte Ausztriában 1872-ben bevezetett, hitelesen beigazoltatott hogy 2 éven át 84 szoptásra alkalmatlan, vagy betegség folytán dajkaemlőn nem táplálkozható gyermeknél a legkiválóbb eredménnyel használtatott, és ez által a gyermek halandósága is apadt. Évek során a társadalom minden rétegébe behatolva és 30 év óta az egész continensen elterjedve, a „Nestlé-féle gyermektápliszte” ma már senki előtt sem ismeretlen.

Kiadó bolt!

A Körmendi utcában levő 16. számú háznak bolti helyisége azonnal bérbe adatik. Közelebbi felvilágosítással **Pintér Gergely** szabó mester szolgál.

ad. 3355/P. 896.

HIRDETMÉNY.

Alulírott kir. törvényszéki bíró részéről közhírré tétetik, mikép Zalamegye **VADAMOS** község határának tagosítását tárgyzó mérnöki munkálatok bírói hitelesítése céljából határidőül **1896. évi szeptember hó 25-ik napjának d. e. 9 óra** Vadamos községbe, a községbíró házához kintüzetett, minél fogva felhivatnak mindazok, kik magukat ezen ügyben érdekeltnek tartják, hogy a fenti helyen és napon annál is inkább jelenjenek meg, mivel ellenkező esetben érdekeik ügygondnok által fognak képviseltetni.

A kir. törvényszék. Zala-Egerszeg, 1896. augusztus hó 8-án.

Dr. Fritz József
kiküldött,
kir. tszéki bíró.

568/1896. sz.

Árverési hirdetmény.

Hungaria műtrágyagyár végrehajtató javára **Hirschmann Nándor** végrehajtást szenvedettnél a budapesti kir. törvényszék p. 25723/1896. számú végrehajtást és az alsó-lendvai kir. járásbíró p. 9145/1896. számú kiküldetést rendelő végzése alapján 190 frt 70 krnyi követelés s járuléka kielégítésére **Zsitkóczon f. é. szeptember hó 21-ik napján d. e. 10 órakor** 2 ló, butorok és egyéb ingóságok 546 frt becsértékben bírói árverés útján fognak eladattai következő általános árverési feltételek mellett: Ha a tárgy becsértéke meg nem ígértetnék, az a kikiáltási áron alól is a legtöbbet ígérő által megvettnék jelentetik ki, még akkor is, ha más árverelő által ígértet nem tétetett. Minden tárgy vételára azonnal készpénzben fizetendő, melynek lefizetése után az elárverezett tárgy a vevő birtokába adatik. Ha a legtöbbet ígérő a vételárt azonnal le nem fizetné, a tárgy azonnal újabban árvereltetik s ez esetben a fizetést nem teljesítő árverelőnek a netaláni többlethez igénye nincs, ellenben a netaláni kisebb összeget pótolni köteles és az árverés további folyamában részt nem vehet.

Alsó Lendván, 1896. évi szeptember hó 4 én.

Reményfy Jenő bíró, végrehajtó.

Szarvasmarha eladás.

Hatvan drb tenyészállat, és pedig **üsző, ökör,** valamint **bika,** egy évtől kezdve felfelé, eladó **Molna-Szecsődön,** Kohn Miksa urnál.

Az állatok elárverezése helyben f. 1896. évi szeptember 15-én történik.

→ Vasuti állomás Körmend. ←

ad. 3250/P. 896.

HIRDETMÉNY.

Alulírott kir. törvényszéki bíró részéről közhírré tétetik, mikép Zala-megye **PAIZSSZEG** község határának tagosítását tárgyzó előkérdések tisztába hozatala, esetleg a határnak új felmérése s tagosító mérnök bevezetése céljából tartandó tárgyalás hatánapjaitól 1896. évi október hó 2-ik napjának délelőtt 9 óra Paizsszeg községbe a községbíró házához kintüzetett; minélfogva felhivatnak mindazok, kik magukat ezen ügyben érdekeltnek tartják, hogy a fenti helyen és napon annál is inkább jelenjenek meg, mivel ellenkező esetben érdekeik ügygondnok által fognak képviseltetni.

A kir. törvényszék Zala-Egerszeg, 1896. évi augusztus 8-án.

Dr. Fritz József
kir. tszéki bíró.

597/v. 1896. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró p. 7609. számú végzése által **Zala megyei központi takarékpénztár** végrehajtató javára **Barbas József és tarse** bödei lakosok ellen 71 frt tőke, ennek 1896. május hó 7 től járó 6%-os kamata, úgy járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 373 frtra becsült szalmás gabona, lovak, lószekér és egy ökörtől álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladattai elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Bődében leendő eszközzésére **1896. évi szeptember hó 16-ik napján d. e. 10 óra** határidőül kintüzetik és a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladattai fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kintüzetendő.

Zala Egerszeg, 1896. augusztus hó 28-án.

Nagy Sándor
kir. bir. végrehajtó

Urilak bérbeadás.

A Körmendi utcában, a főgymnasium átellenében, levő 51. számú ház, mely 3 egymásba nyíló utcai és 1 elő szobából, konyha és éléskamarából s az ezekhez tartozó mellék helyiségekből áll, **f. évi november hó 1-ére,** de esetleg a szükséghez képest **október hó 1-ére** is bérbe adatik. — Felvilágosítást a lakbérre vonatkozólag **Sattler Ignác** nyújt.

4-5% mellett

rendes és rendkívüli jelzálog-kölcsönöket kieszközöl, valamint a legbonyolódottabb conversiókat szintén 4-5%-kal rendezi gyorsan és discret, minden előleg nélkül.

Herczeg Sándor
Budapest, Gyár utca 19.

Használható, jó karban levő

szecska vágó

és ugyan ilyen karban levő

répavágó-gép

szabad kézből eladó.

Hol? Megtudható a kiadóhivatalban.